

AUDIO - EXPEDITIE OVER EIWITTRANSITIE

Maandenlang verkende klankkunstenaar en *artist in residence* Remco de Kluizenaar de eiwittransitie: hij interviewde experts, trok hun labs in en onderzocht de klanken van materialen en machines. Al die indrukken bundelde hij in een campus-audiotour die, zoals hij zelf zegt, 'je oren een inkijkje geven' in WUR's werk aan de eiwittransitie. De tour is vanaf vandaag te volgen. Een verslag in soundbites.

Geluiden uit het lab

Overall in de audiotour klinken geluiden waarmee de klankkunstenaar sleutelbegrippen uit de eiwitwetenschap illustreert. Een abstract begrip zoals 'exponentiële groei' brengt hij bijvoorbeeld tot leven in een zichzelf vermenigvuldigende serie van bliepjes, buzzjes en andere geluiden uit het lab. Een kenner kan er onder meer de sound van een pipetteermachine en een 3D-voedselprinter in herkennen.



Tekst Marieke Enter

Eendenkroos-eiwit

De beat is vlot; het achtergrondkoortje opzweepend. Na een paar seconden klinkt een ronkende voice-over: 'Rrrrrubisco – al 350 miljoen jaar hét plantaardige eiwit dat jou als landdier van alle essentiële aminozuren voorziet!' Vlakbij Forum laat de audiotour je meeluisteren met een gesprek met onderzoeker Ingrid van der Meer over de potentie van waterlinzen (eendenkroos) als nieuwe, duurzame eiwitbron, totdat De Kluizenaar het gesprek pauzeert om zijn bewondering uit te spreken over het rubisco-eiwit. Zo'n veelbelovend ingrediënt verdient een eigen jingle, vindt hij – om meteen de daad bij het woord te voegen. Het levert een intermezzo op dat zich stevig op je trommelvlies nestelt – de 'Rubiscohoo!'-jingle is een eerste klas oorwurm.

ZO KLINKT KENNIS

In de audiotour hoor je interviewfragmenten met onder anderen Thijs Fijen (over hommels en witte lupine), Ariette Matser (Plant Meat Matters; plantaardige vleesvervangers), Ingrid van der Meer (waterlinzen voor menselijke consumptie), Barbara van Mierlo (socio-economische aspecten), Marleen Onwezen (consumentengedrag), Stacy Pyett (WUR's positie in de eiwittransitie) en Teun Veldkamp (eiwitrijke vliegenlarven als veevoer).

Zendingsdrang

Redden we het nog om de wereld te redden; hoe voeden we met een schaars voedselaanbod het groeiende aantal mensen op deze planeet? Het doet *Resource* denken aan het Bijbelse verhaal van de vijf broden en twee vissen die vele monden konden voeden. Ook De Kluizenaar heeft weleens religieuze associaties bij de eiwittransitie, biecht hij op, bijvoorbeeld qua zendingsdrang om mensen tot een ander voedingspatroon te bekeren. In de audiotour vertaalt zich dat in het Gregoriaans aandoende 'Et salvator mundi in transitione proteinum', waarna de kunstenaar je uitnodigt om mee over het water te lopen - de brug bij Forum dus.



Links en rechts

De tour leg je meestal wandelend af. Maar net voorbij Carus vraagt De Kluizenaar je om plaats te nemen op het bankje aldaar, voor een meer beschouwende kijk op de eiwittransitie. Wat vind je nou eigenlijk zelf van die transitie, en welke *food for thought* hebben welke WUR-wetenschappers je erover te bieden? Terwijl verschillende overwegingen links en rechts van je opduiken (letterlijk), geeft de klankkunstenaar je ook een inkijkje in zijn eigen meningsvorming. 'Tijdens de verkenningen voor dit project heb ik veel antwoorden gevonden, maar ook minstens zo veel nieuwe vragen.' Gelukkig heeft De Kluizenaar nog wel even om op zoek te gaan naar nieuwe antwoorden: zijn aanstelling als *artist in residence* is onlangs met een jaar verlengd.

Verhaal van de oleosomen

Een van de meest intrigerende geluiden uit de tour kreeg De Kluizenaar aangereikt bij een speciaal daartoe uitgeschreven geluidwedstrijd onder eiwitwetenschappers. Het betreft de NMR-resonantie van waterstofkernen in een eiwit, die met software naar het hoorbare spectrum is vertaald. 'De inzenders betitelden het geluid als "het verhaal van de oleosomen", omdat de trillingen iets zeggen over de samenstelling van het eiwit. Heel poëtisch eigenlijk', vertelt De Kluizenaar. Hij omschrijft het geluid als 'onnavolgbaar, nogal *spacy* en beetje griezelig, met geen enkel fysiek instrument na te maken'. Je hoort het dus tijdens de audiotour. En mocht je je afvragen hoe het eruitziet: de illustratie bij dit artikel toont de geluidsgolf van dat NMR-geluid.

OP AUDIO-CAMPUSTOUR

De (alleen Nederlandstalige) audiotour werkt met de app *Echoes interactive sound walks* en is daarmee 24/7 te volgen. Uitleg over hoe je de tour downloadt staat op remcodekluizenaar.nl/campustour.

Tip: Voor de beste audio-ervaring volg je de tour met een koptelefoon op of oortjes in. En zorg dat je telefoon goed is opgeladen; de gps-tracking vergt nogal wat batterijcapaciteit.

Het beginpunt ligt bij het Axis-gebouw; de audiotour wijst je vanzelf hoe je verder moet. In normaal wandeltempo doe je er zo'n 65 minuten over. Speciaal voor lunchwandelaars heeft De Kluizenaar de tour zo opgebouwd dat hij goed is op te delen in drie wandelingetjes van ongeveer 20 minuten.

De campus-audiotour is bedoeld voor zowel de WUR-community als voor mensen zonder directe link met de universiteit. De zelf in Wageningen woonachtige De Kluizenaar hoopt er bijvoorbeeld ook 'gewone' Wageningers mee aan te spreken. 'Er zijn genoeg bewoners die zelden of nooit op de campus komen, terwijl de universiteit toch een groot deel vormt van de identiteit van stad. Dit is een leuke en laagdrempelige manier om meer feeling te krijgen met wat er zoal gebeurt op de campus', vindt hij.